

Forventningsundersøkelsen 1. kvartal 2008:

Forventninger om høyere prisvekst

TNS Gallups Forventningsundersøkelse for første kvartal 2008 viser at det nå forventes høyere prisvekst enn ved målingen i forrige kvartal. Næringslivslederne, partene i arbeidslivet, økonomieksperter og husholdningene forventer alle at det vil bli en høyere prisvekst de neste 1 og 2 årene.

Færre husholdninger forventer renteøkning

Blant husholdningene er andelen som forventer høyere innskudds- og lånerente de neste 12 månedene lavere enn i fjerde kvartal 2007. Mens 66,4 prosent forventet en høyere rente i forrige kvartal, svarte 57,7 prosent av de spurte det samme i første kvartal 2008. Andelen som forventer et fall i renten er på 9,2 prosent mot 4,3 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at renten skal forbli på det nivået den er på i dag øker fra 25,2 prosent i fjerde kvartal 2007 til 27,5 prosent i første kvartal 2008.

Om undersøkelsen:

TNS Gallup utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs og renteutviklingen blant eksperter i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Undersøkelsen er hittil gjennomført 25 ganger. Økonomer innenfor akademia, finansnæringen og partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet via e-post hvert kvartal.

Ekstremobservasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Næringslivslederne og husholdningene blir intervjuet via telefon. Her er ekstremobservasjoner over 11 prosent holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Den første undersøkelsen ble gjennomført i februar 2002. Undersøkelsen for inneværende kvartal er gjennomført i tidsrommet 8. til og med 15. februar 2008.

Forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på våre nettsider (www.tns-gallup.no) under området Bank og finans. På grunn av enkelte vesentlige endringer de første kvartalene vil det på noen av spørsmålene ikke være oppgitte tallverdier for tidligere kvartal.

A. Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Økonomene forventer sterkere kronekurs

Økonomer i finansnæringen og academia forventer i første kvartal 2008 en sterkere kronekurs enn tilfellet var i fjerde kvartal 2007. Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i første kvartal 2008 opp fra 58,6 til 61,5 prosent. Andelen økonomer som forventer en svekket kronekurs var på 0 prosent mot 13,8 prosent i fjerde kvartal 2007, mens andelen som forventer at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk opp fra 27,6 til 38,5 prosent.

Økonomenes forventninger til årslønnsvekst for 2008 gikk opp fra 5,5 prosent i fjerde kvartal 2007 til 5,6 prosent i første kvartal 2008. For de neste fem årene forventer økonomene en årslønnsvekst på 4,3 prosent mot 4,4 prosent i fjerde kvartal 2007.

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder var i første kvartal 2008 på 2,6 prosent samlet sett mot 2,5 prosent i fjerde kvartal 2007. Økonomenes forventninger til prisstigning om 2 år var i første kvartal 2008 på 2,6 prosent mot 2,5 prosent i fjerde kvartal 2007.

B. Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventninger om høyere prisvekst blant partene i arbeidslivet

Forventet prisvekst om 12 måneder var blant arbeidslivsorganisasjonene på 2,9 prosent mot 2,3 prosent i forrige kvartal. Forventet prisvekst om to år var i første kvartal 2008 på 3,1 prosent mot 2,5 prosent i fjerde kvartal 2007. Partene i arbeidslivet forventet i første kvartal 2008 at prisstigningen om 5 år vil være på 2,7 prosent, som er det samme som i forrige kvartal.

Forventet årslønnsvekst for 2008 økte blant partene i arbeidslivet fra 5,3 prosent i forrige kvartal til 5,6 prosent i dette kvartalet.

C. Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventninger om høyere generell prisstigning i næringslivet

Næringslivslederne forventer i første kvartal 2008 en generell prisstigning de neste 12 månedene på 3,3 prosent mot 2,8 prosent i fjerde kvartal 2007. Forventet prisstigning om 2 år var i første kvartal 2008 på 3,7 prosent mot 3,2 prosent forrige kvartal.

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre de neste 12 månedene gikk ned fra 19,1 prosent i fjerde kvartal 2007 til 13,2 prosent i første kvartal 2008.

D. Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Husholdningene forventer høyere prisstigning

Husholdningene forventer en høyere prisvekst de neste 12 månedene. 30,6 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag mot 14,8 prosent i fjerde kvartal 2007. 38,5 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder vil vokse med samme takt som i dag mot 49,7 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at prisene vil være noe lavere enn i dag gikk ned fra 3,5 til 1,5 prosent.

Blant husholdningene er andelen som forventer høyere innskudds- og lånerente de neste 12 månedene lavere enn i fjerde kvartal 2007. Mens 66,4 prosent forventet en høyere rente i forrige kvartal, svarte 57,7 prosent av de spurte det samme i første kvartal 2008. Andelen som forventer et fall i renten er på 9,2 prosent mot 4,3 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at renten skal forbli på det nivået den er på i dag økte fra 25,2 prosent i fjerde kvartal 2007 til 27,5 prosent i første kvartal 2008.

Indeks (tabeller og grafer):

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Ansvarlige for undersøkelsen er Bank & Finansavdelingen i TNS Gallup ved:

Stein A. Aarland (Markedssjef Bank & Finans)

Telefon: 23291796

Telefaks: 23291601

E-post: stein.aarland@tns-gallup.no

Ole Magnus Theisen (Konsulent)

Telefon: 23291829

Telefaks: 23291601

E-post: ole.magnus.theisen@tns-gallup.no

Spørsmålsliste

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2008?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2009?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Spørsmål 1-7b går til økonomieksperter i finansnæringen og academia og spørsmål 1-6 går til partene i arbeidslivet.

Til næringslivslederne:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2008?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2009?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

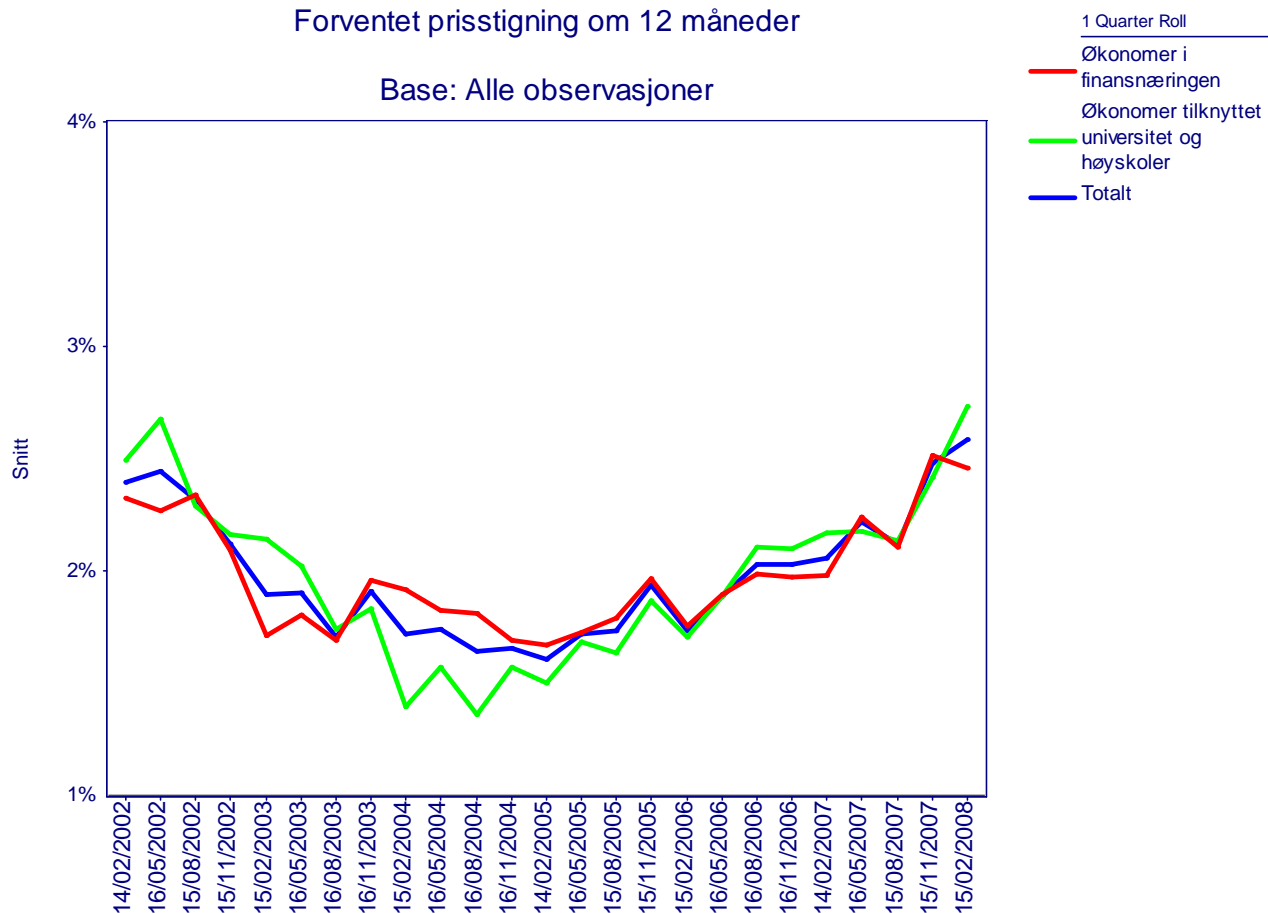
Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?
- 2b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Økonomiekspertene:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

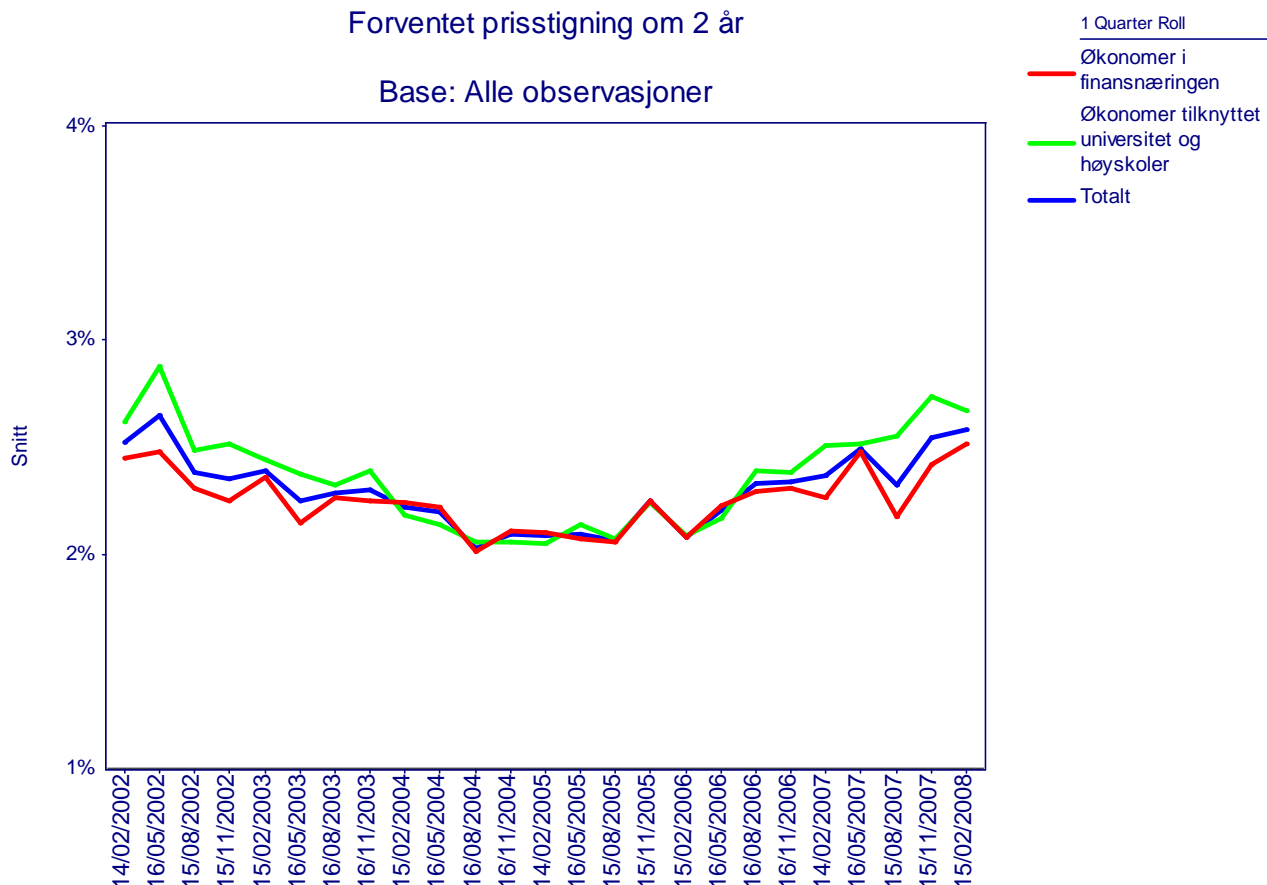
Forventet prisstigning om 12 måneder

Forventet prisstigning om 12 måneder		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,5
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	4,0	4,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,7
	Laveste verdi	1,5	1,8
	Høyeste verdi	4,2	4,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,6
	Utvalg	29	26

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder var i første kvartal 2008 på 2,6 prosent samlet sett mot 2,5 prosent i fjerde kvartal 2007. Økonomer i finansnæringen beholdt sitt estimat fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler økte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

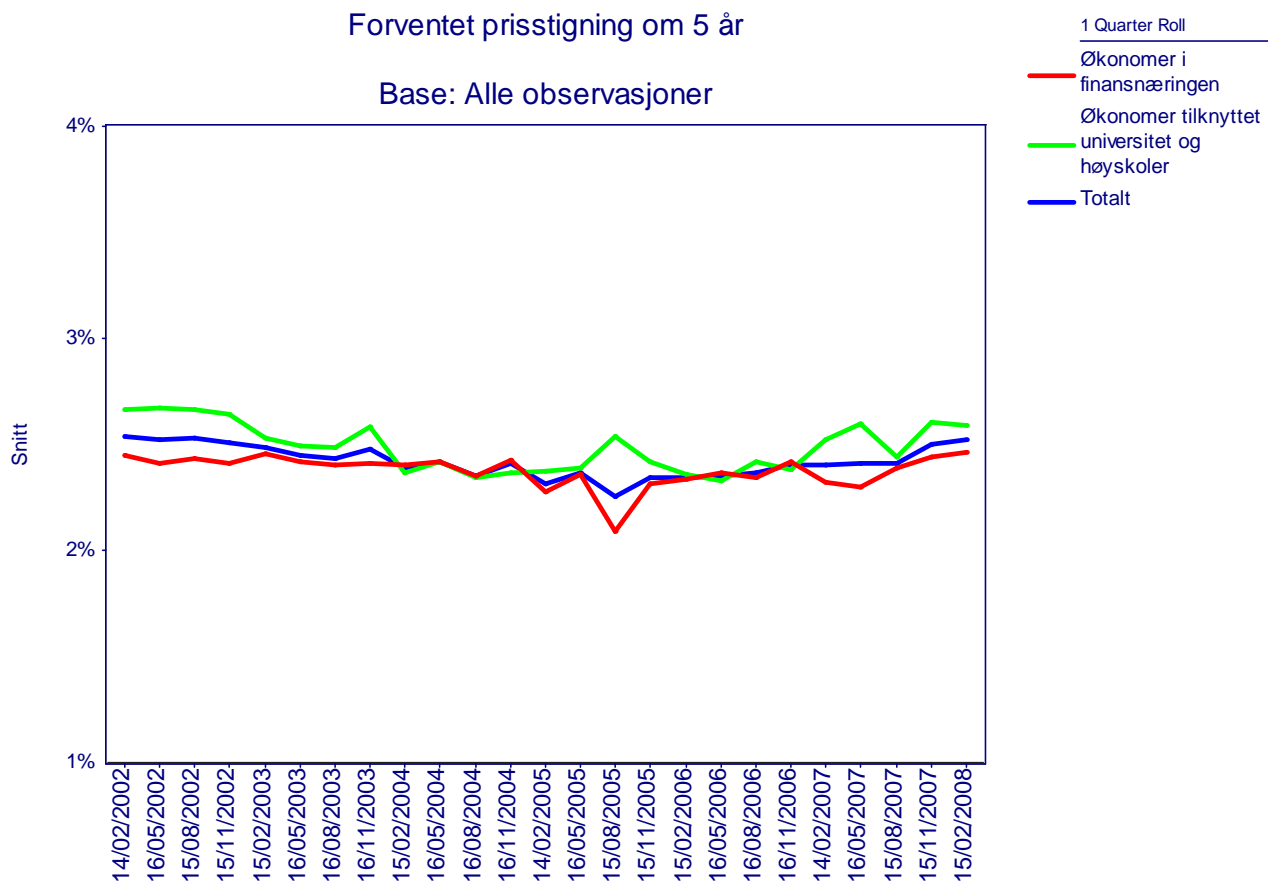
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
	Laveste verdi	1,0	1,8
	Høyeste verdi	3,5	6,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,7
	Laveste verdi	2,0	2,2
	Høyeste verdi	3,5	3,7
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,6
	Utvalg	29	26

Økonomenes forventninger til prisstigning om 2 år var i første kvartal 2008 på 2,6 prosent mot 2,5 prosent i fjerde kvartal 2007. Økonomer i finansnæringen økte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler beholdt sitt estimat på 2,7 prosent fra forrige kvartal.

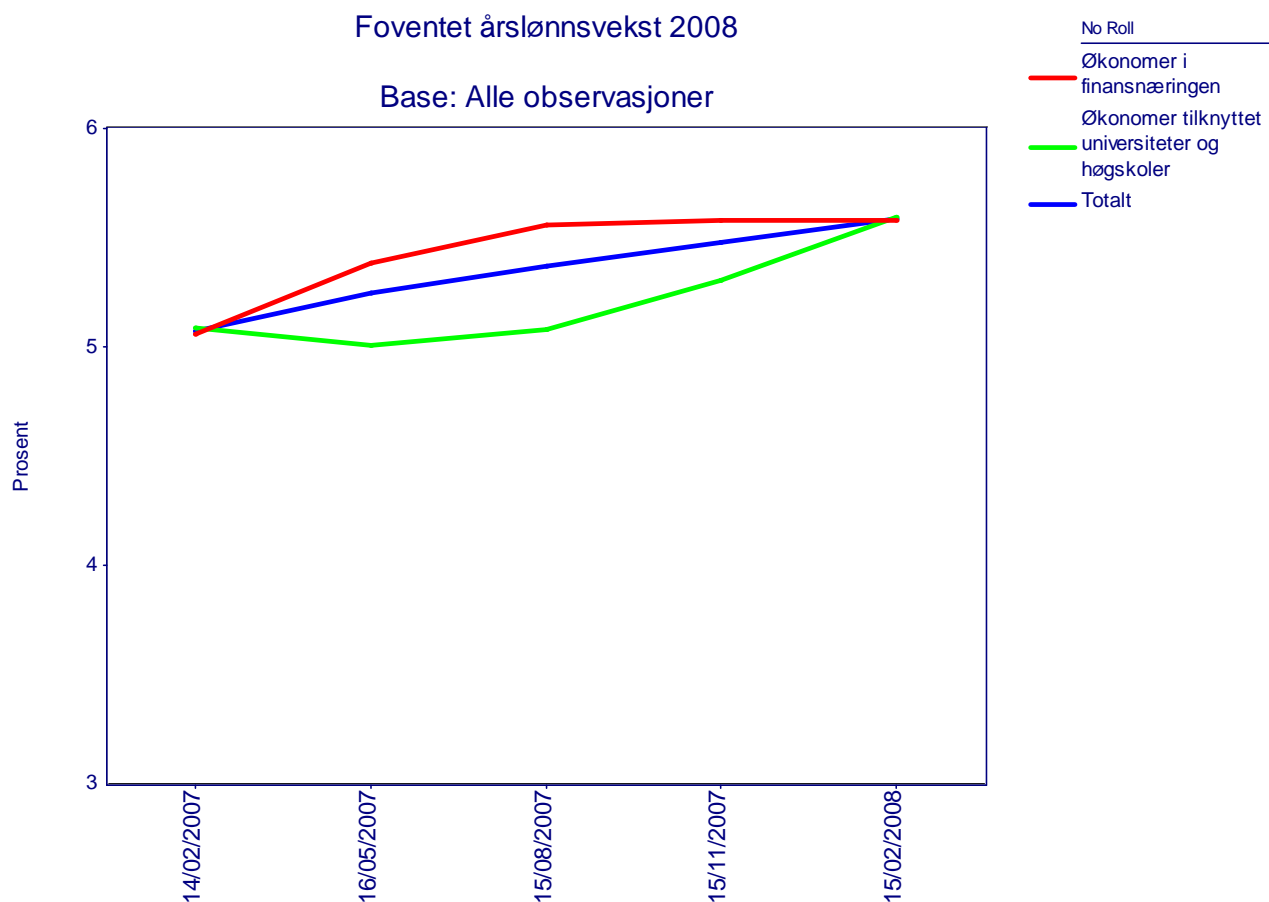
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	3,3	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,6
	Laveste verdi	2,4	1,5
	Høyeste verdi	2,6	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,5
	Utvalg	29	26

Økonomenes forventninger til prisstigning om 5 år var som i forrige kvartal på 2,5 prosent. Økonomer i finansnæringen økte sitt estimat fra 2,4 prosent i fjerde kvartal 2007 til 2,5 prosent dette kvartalet, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler beholdt sitt estimat på 2,6 prosent.

4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2008?

Forventet årslønnsvekst for 2008			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	5,6	5,6
	Laveste verdi	4,0	3,0
	Høyeste verdi	7,0	7,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	5,3	5,6
	Laveste verdi	4,5	4,5
	Høyeste verdi	6,8	7,1
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	5,5	5,6
	Utvalg	29	26

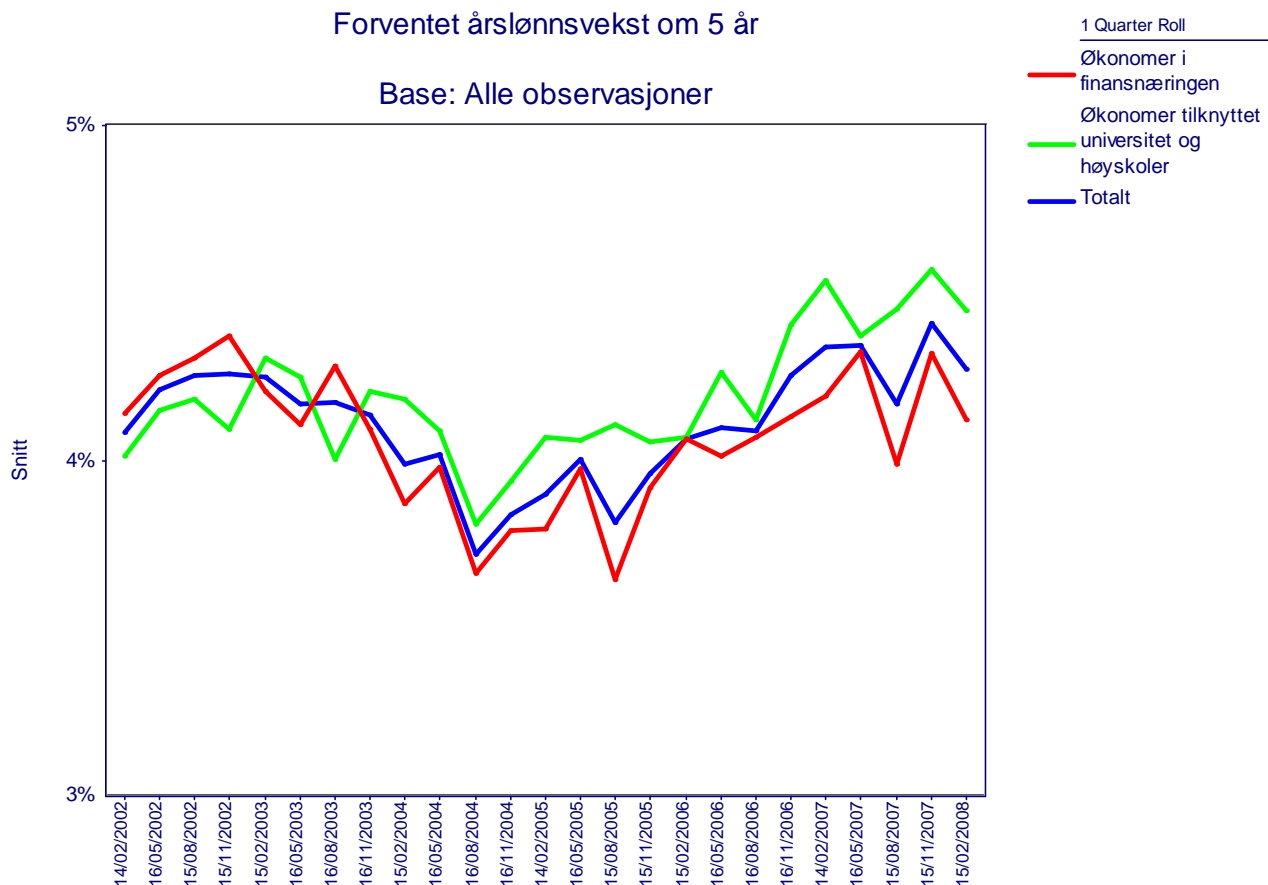
Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2008 gikk opp fra 5,5 prosent i fjerde kvartal 2007 til 5,6 prosent i første kvartal 2008. Økonomer i finansnæringen beholdt sitt estimat fra fjerde kvartal 2007 på 5,6 prosent. Økonomer tilknyttet universitet/ høyskoler økte sitt estimat fra fjerde kvartal 2007 med 0,3 prosentpoeng til 5,6 prosent.

5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2009?

Forventet årslønnsvekst for 2009		1. kvartal 2008
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,9
	Laveste verdi	2,5
	Høyeste verdi	6,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,9
	Laveste verdi	4,0
	Høyeste verdi	5,9
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,9
	Utvalg	26

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2009 var i første kvartal 2008 på 4,9 prosent. Både økonomer i finansnæringen og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en lønnsvekst på 4,9 prosent.

6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

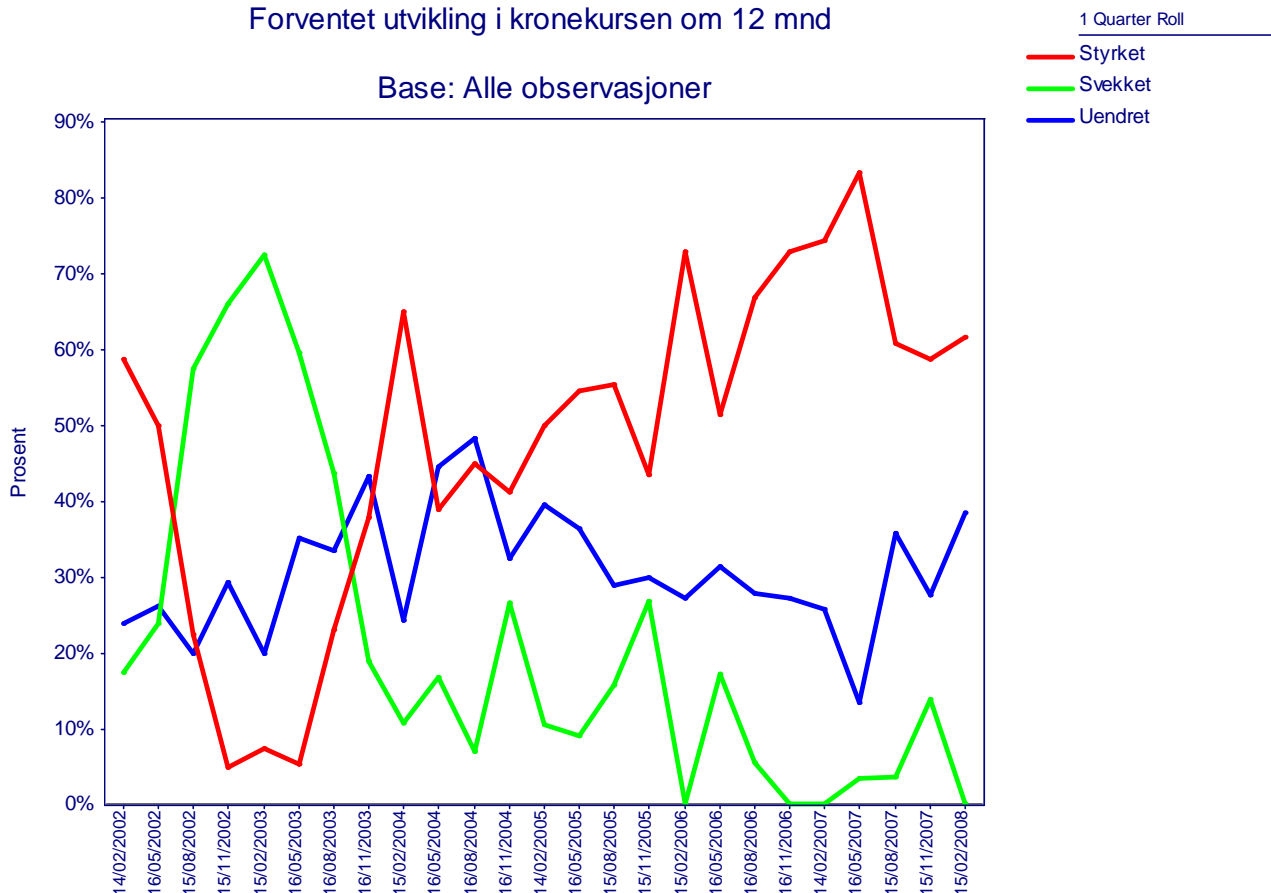

Forventet årslønnsvekst om 5 år		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,1
	Laveste verdi	2,0	2,0
	Høyeste verdi	6,0	5,2
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,6	4,5
	Laveste verdi	4,0	2,5
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,4	4,3
	Utvalg	28	26

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) gikk ned fra 4,4 prosent i fjerde kvartal 2007 til 4,3 prosent i første kvartal 2008. Økonomer i finansnæringen nedjusterte sitt estimat fra 4,3 prosent i fjerde kvartal 2007 til 4,1 prosent i første kvartal 2008, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler nedjusterte sitt estimat fra 4,6 prosent i fjerde kvartal 2007 til 4,5 prosent i første kvartal 2008.

7a. Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Styrket	Prosentandel	58,6	61,5
Svekket	Prosentandel	13,8	0
Uendret	Prosentandel	27,6	38,5
	Utvalg	29	26

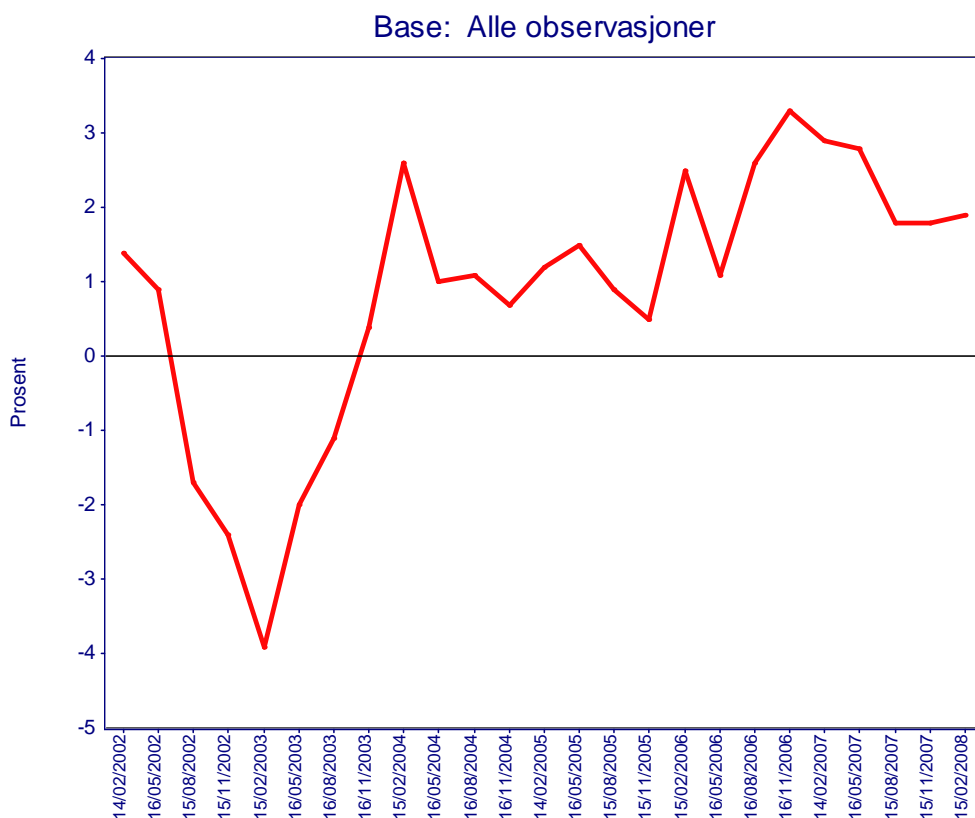
Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i første kvartal 2008 opp fra 58,6 til 61,5 prosent. Andelen økonomer som forventer en svekket kronekurs var på 0 prosent mot 13,8 prosent i fjerde kvartal 2007, mens andelen som forventer at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk opp fra 27,6 til 38,5 prosent.

7b. Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7a)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd

1 Quarter Roll

Forventet endring
konk.kursindeksen

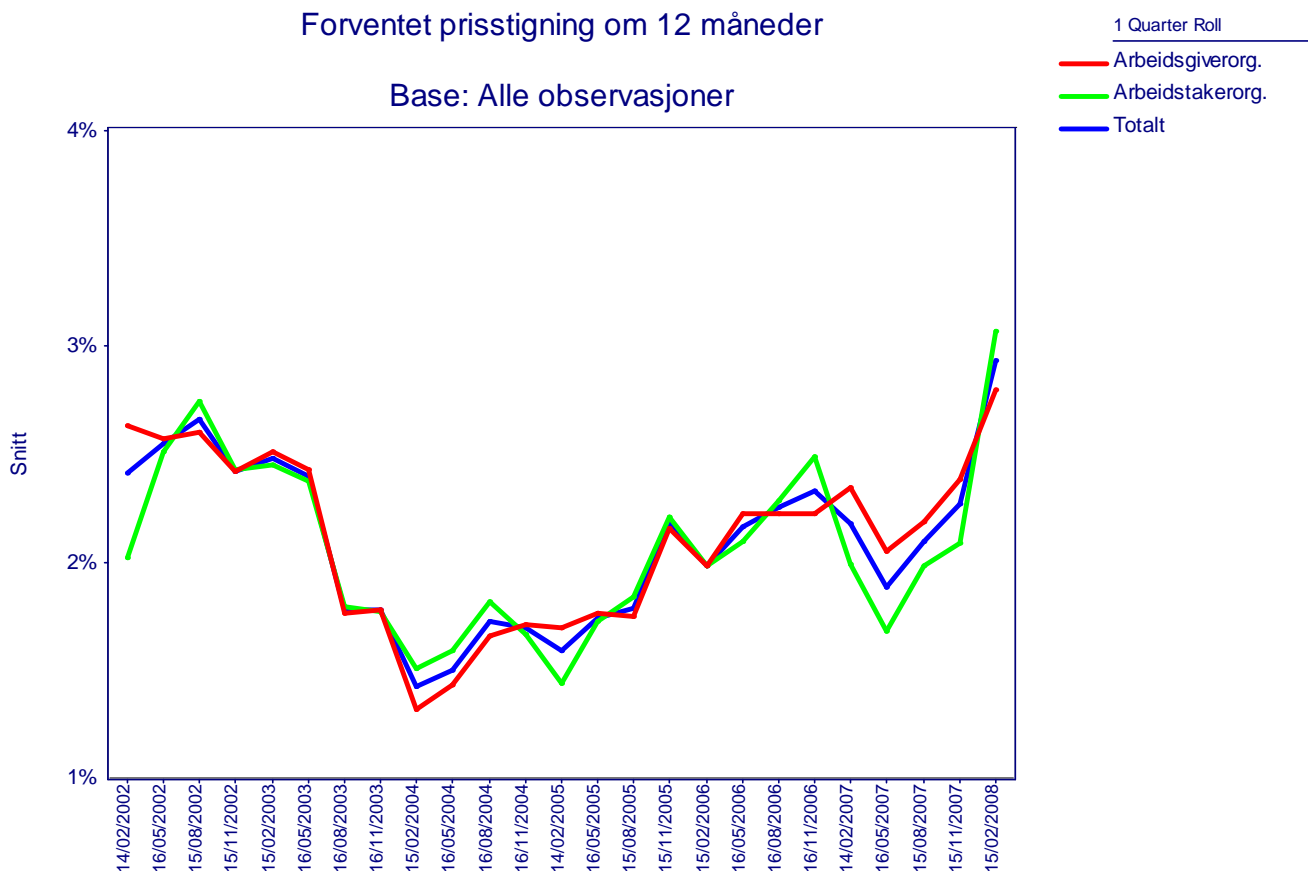

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
		Alle økonomer	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	21	16

I første kvartal 2008 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 1,9 prosent på 12 måneders sikt. Dette var 0,1 prosentpoengs økning fra fjerde kvartal 2007.

Partene i arbeidslivet:

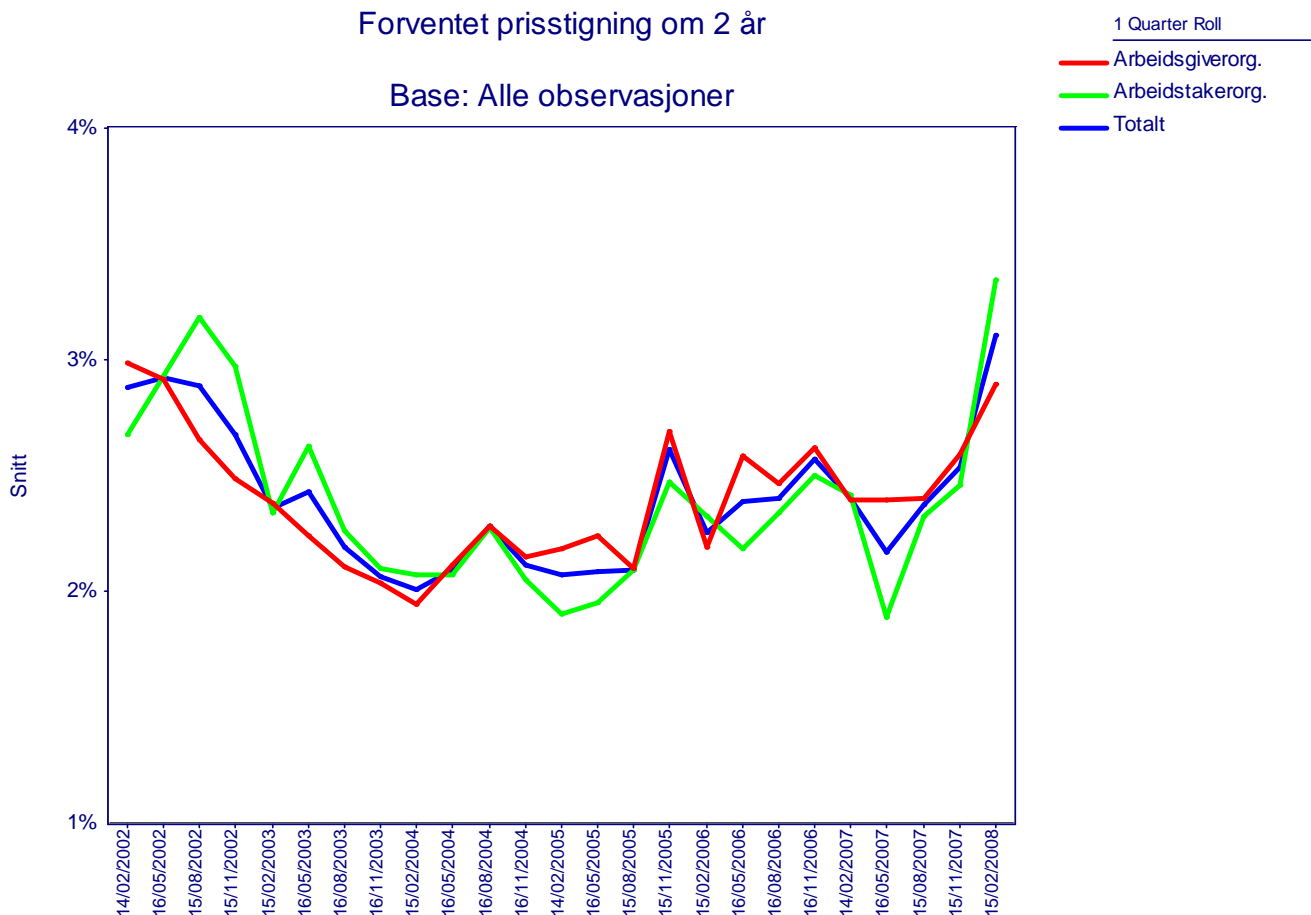
8. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,8
	Laveste verdi	1,2	2,0
	Høyeste verdi	4,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,1	3,1
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	2,7	4,3
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,9
	Utvalg	21	18

Forventet prisvekst om 12 måneder var blant arbeidslivsorganisasjonene på 2,9 prosent mot 2,3 prosent i forrige kvartal. Forventet prisvekst gikk opp fra 2,4 til 2,8 prosent blant arbeidsgiverorganisasjonene, mens den blant arbeidstakerorganisasjonene gikk opp fra 2,1 til 3,1 prosent.

9. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

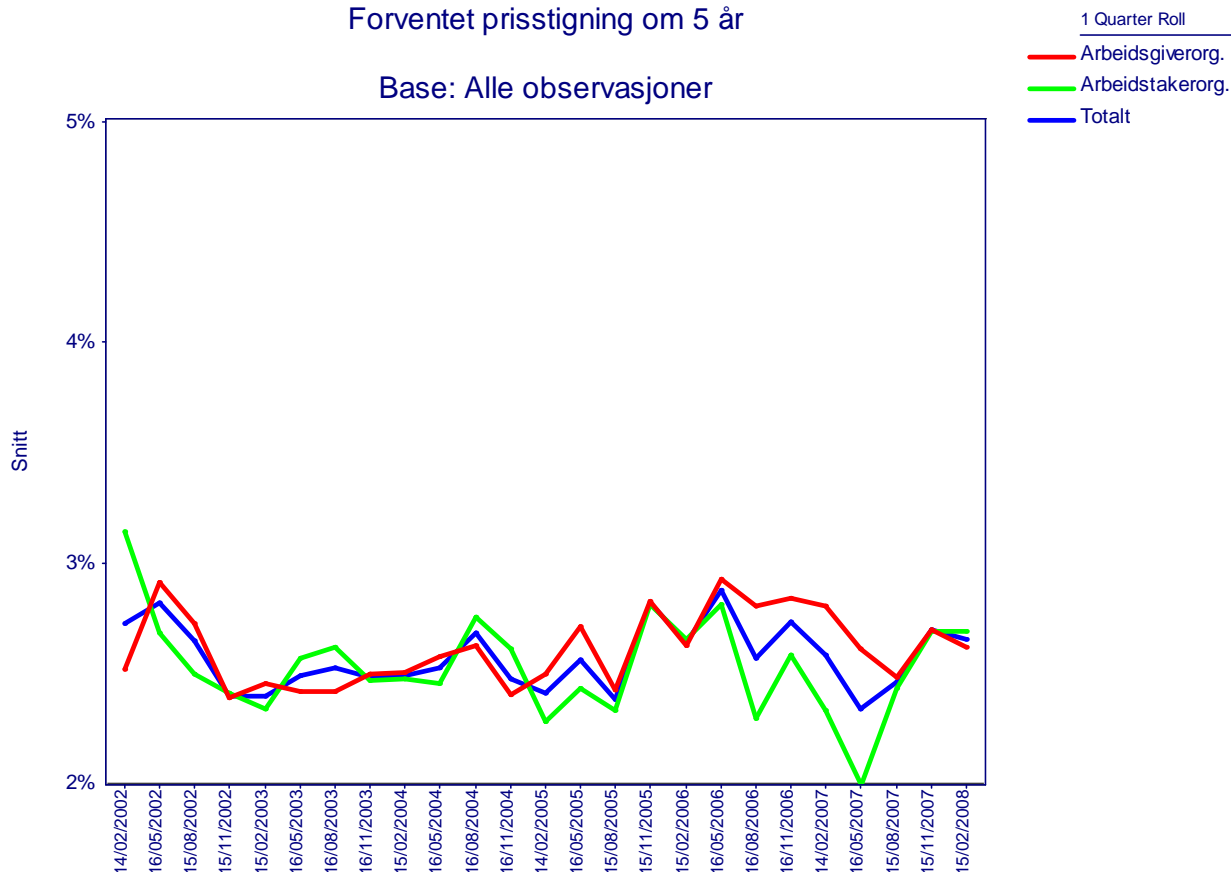
Forventet prisstigning om 2 år			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,9
	Laveste verdi	1,5	1,7
	Høyeste verdi	5,0	3,7
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,5	3,4
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	3,3	6,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,5	3,1
	Utvalg	20	17

Forventet prisvekst om to år var i første kvartal 2008 samlet sett på 3,1 prosent blant partene i arbeidslivet mot 2,5 prosent i fjerde kvartal 2007. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 2,6 prosent i forrige kvartal til 2,9 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 2,5 prosent i tredje kvartal til 3,4 prosent i fjerde kvartal.

10. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år

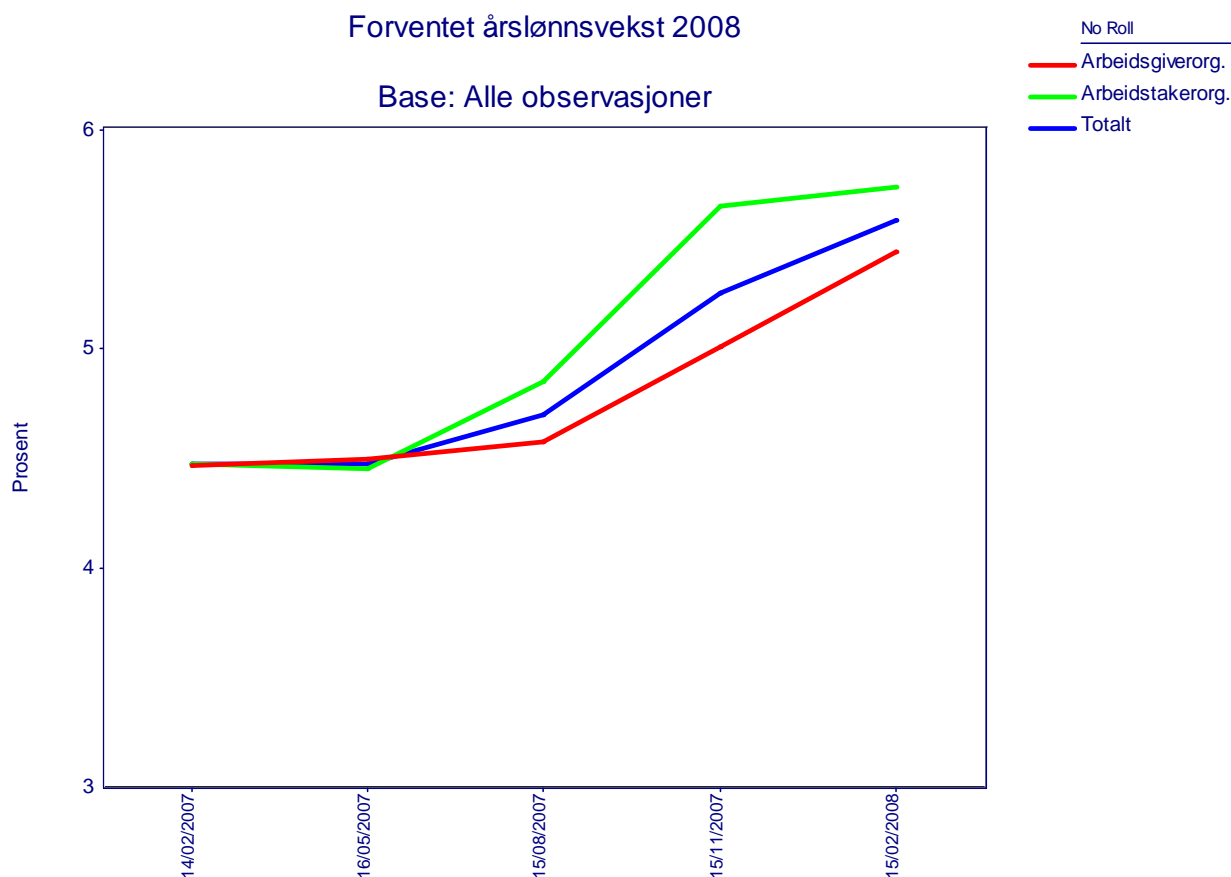
Base: Alle observasjoner

Forventet prisstigning om 5 år		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,6
	Laveste verdi	2,2	1,5
	Høyeste verdi	4,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,7
	Laveste verdi	1,2	1,0
	Høyeste verdi	3,4	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,7
	Utvalg	21	17

Partene i arbeidslivet forventet i første kvartal 2008 at prisstigningen om 5 år vil være på 2,7 prosent, som er det samme som i forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 2,7 til 2,6 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene beholdt sitt estimat på 2,7 prosent fra forrige kvartal.

11. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2008?

Forventet årslønnsvekst for 2008		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	5,0	5,4
	Laveste verdi	3,8	4,0
	Høyeste verdi	6,0	6,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	5,7	5,7
	Laveste verdi	4,0	4,6
	Høyeste verdi	6,5	6,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	5,3	5,6
	Utvalg	21	18

Forventet årslønnsvekst for 2008 økte blant partene i arbeidslivet fra 5,3 prosent til 5,6 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 5,0 til 5,4 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene beholdt sitt estimat på 5,7 prosent.

12. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2009?

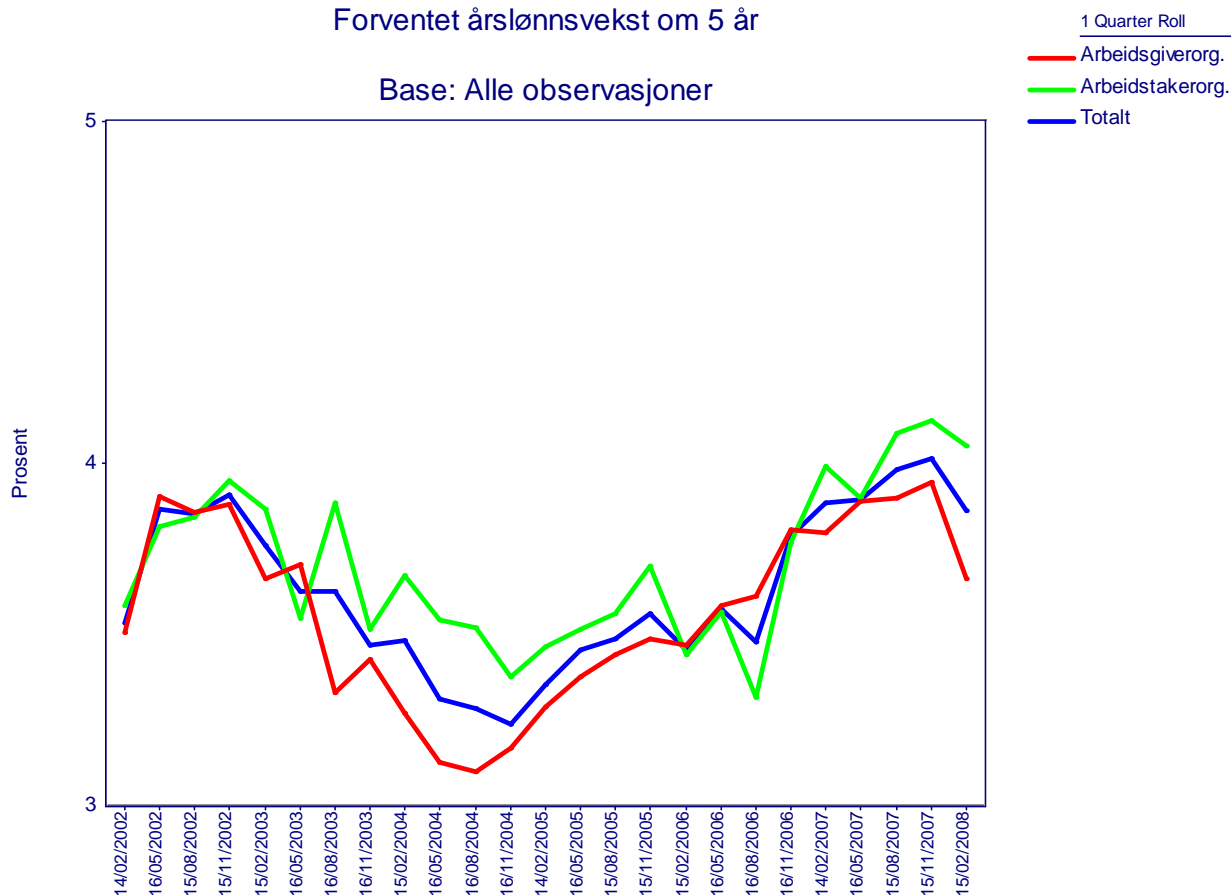
Forventet årslønnsvekst for 2009		
		1. kvartal 2008
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,3
	Laveste verdi	3,5
	Høyeste verdi	5,1
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,6
	Laveste verdi	4,0
	Høyeste verdi	5,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,4
	Utvalg	18

Forventet årslønnsvekst for 2009 blant partene i arbeidslivet var 4,4 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonenes estimat var på 4,3 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene sitt estimat var på 4,6 prosent.

13. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år

Base: Alle observasjoner

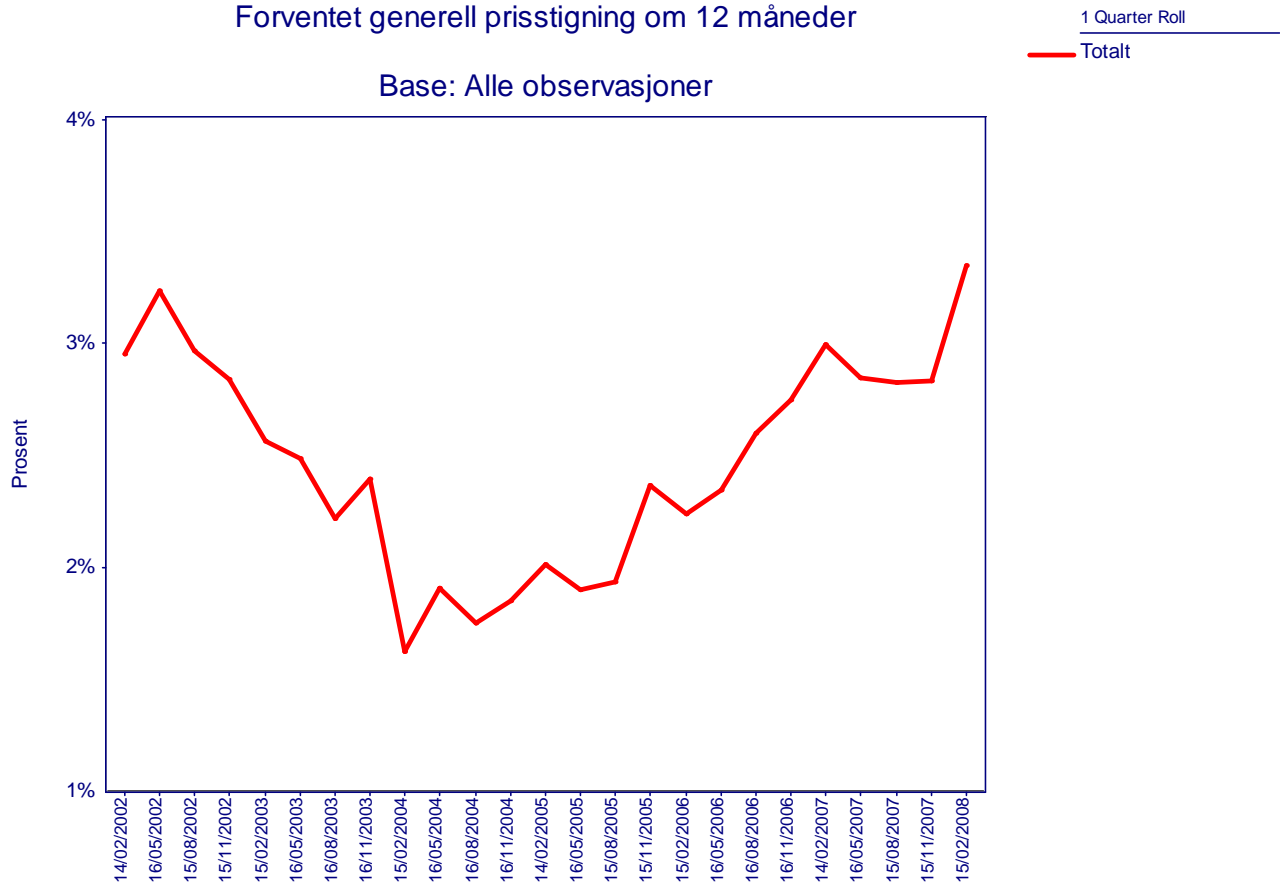
Forventet årslønnsvekst om 5 år		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Arbeidsgiverorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,9	3,7
	Laveste verdi	2,8	2,5
	Høyeste verdi	4,7	4,5
Arbeidstakerorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
	Laveste verdi	2,0	3,0
	Høyeste verdi	5,5	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,9
	Utvalg	21	18

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) gikk ned fra 4,0 prosent i forrige kvartal til 3,9 prosent dette kvartalet. Arbeidsgiverorganisasjonene reduserte sitt estimat fra 3,9 prosent til 3,7 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene beholdt sitt estimat på 4,1 prosent.

Næringslivslederne:

14. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?

Forventet generell prisstigning om 12 måneder

Forventet generell prisstigning om 12 mnd		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
		Gjennomsnittlig verdi	2,8
	Utvalg	265	279

Næringslivslederne økte i første kvartal 2008 sitt estimat på en forventet prisstigning om 12 måneder med 0,5 prosentpoeng til 3,3 prosent.

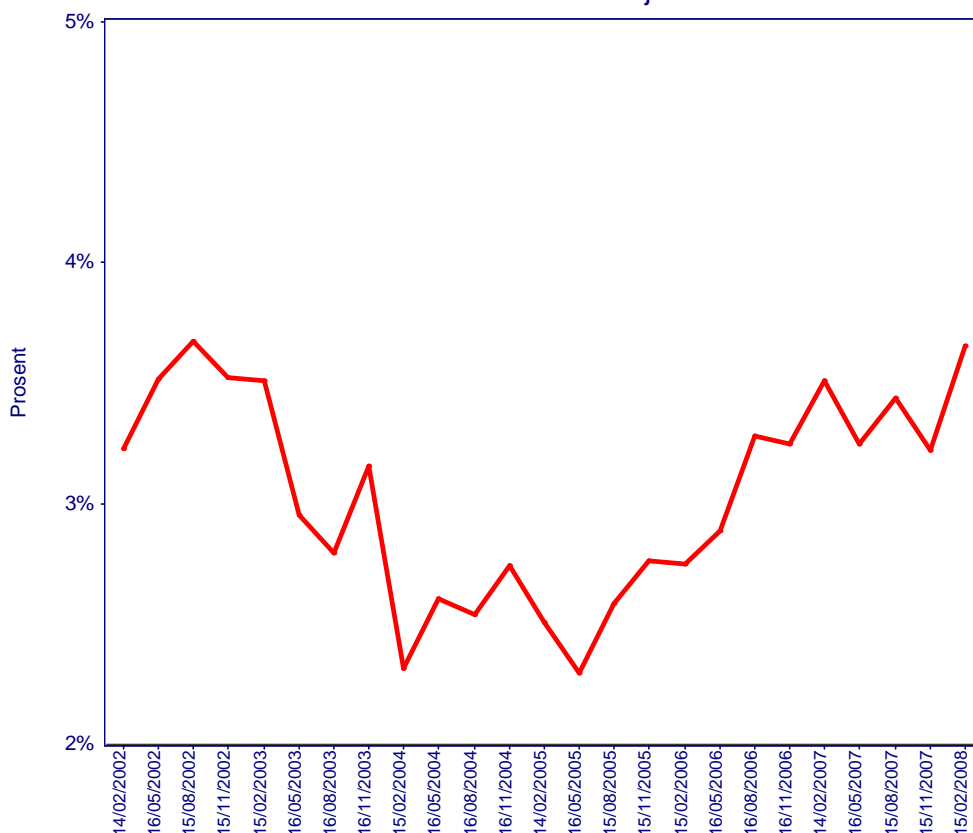
15. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

Forventet generell prisstigning om 2 år

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

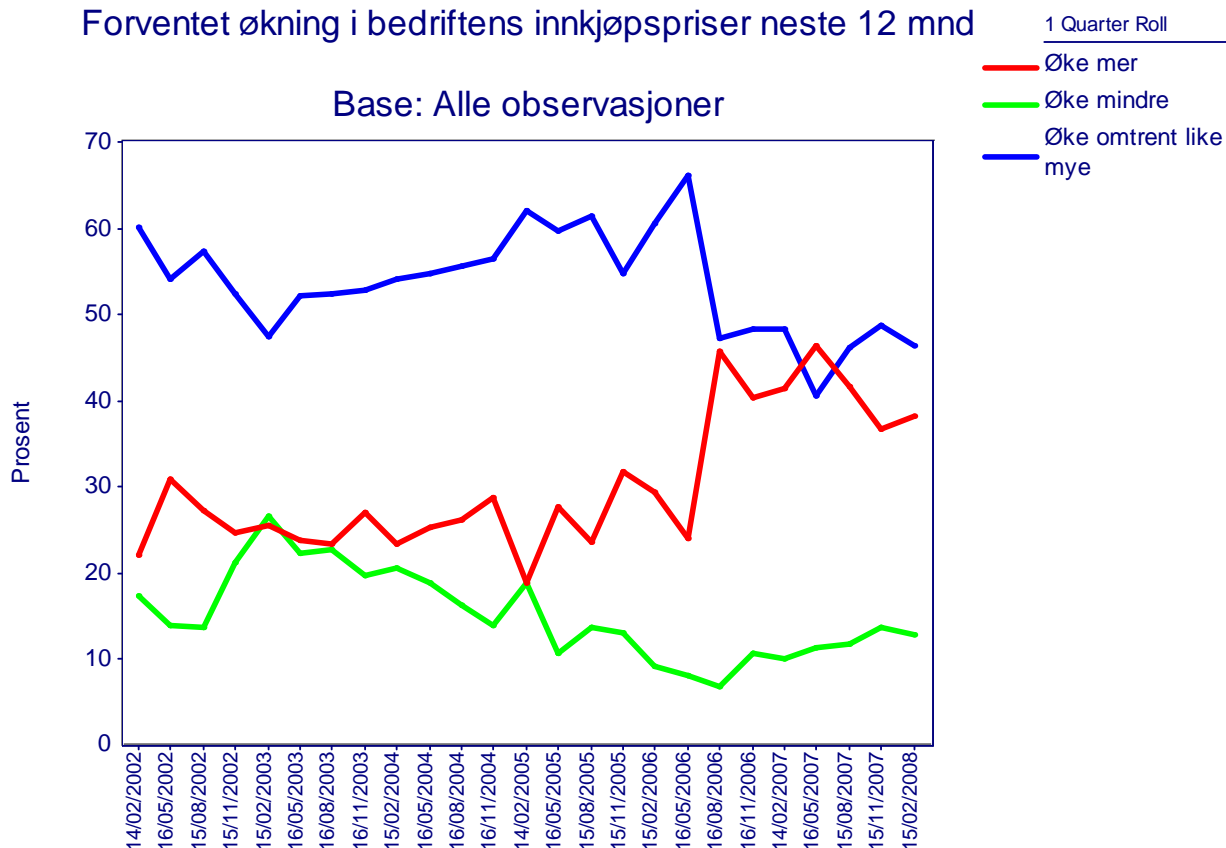

Forventet generell prisstigning om 2 år			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,7
	Utvalg	268	275

Forventet prisstigning om 2 år gikk i første kvartal 2008 opp med 0,5 prosentpoeng, fra 3,2 prosent i fjerde kvartal 2007 til 3,7 prosent første kvartal 2008.

16. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

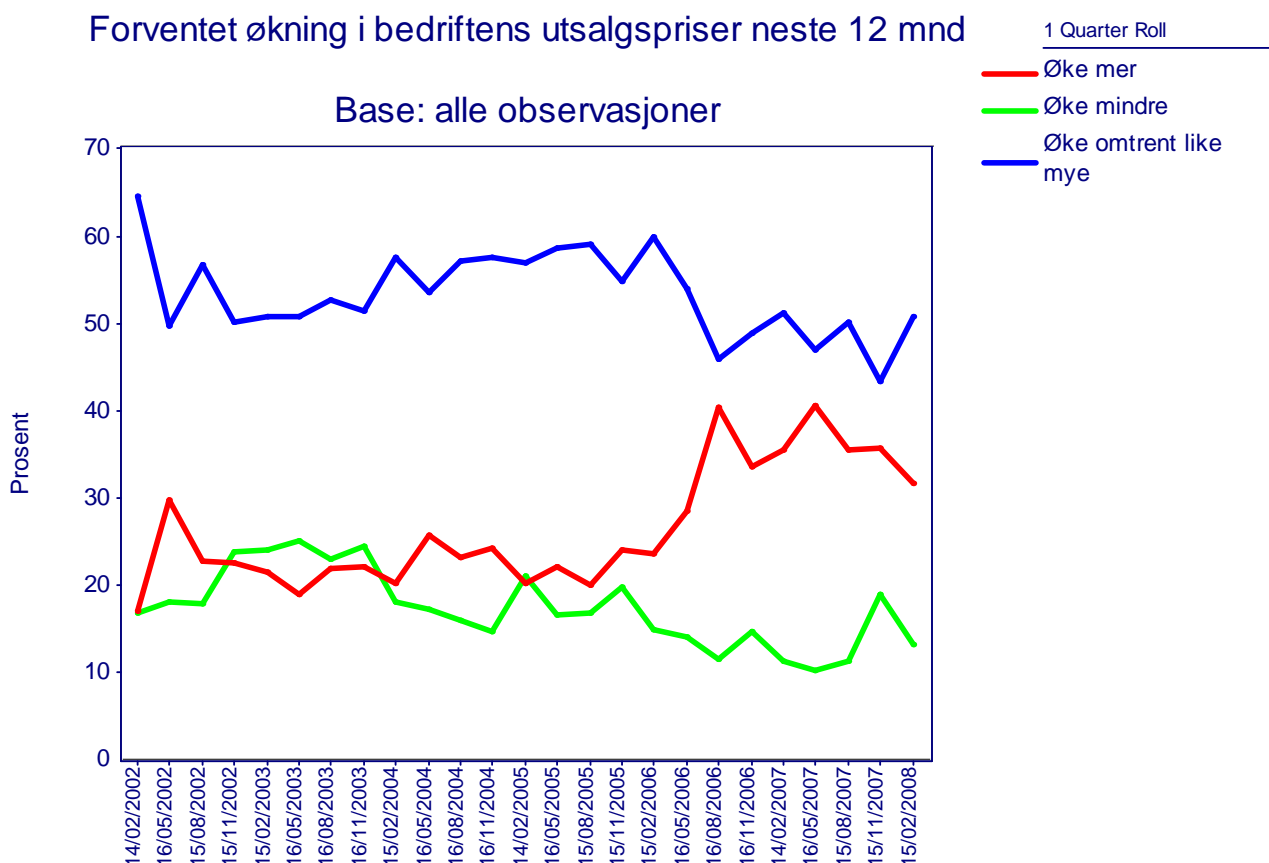

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Øke mer	Prosentandel	36,6	38,2
Øke mindre	Prosentandel	13,6	12,8
Øke omtrent like mye	Prosentandel	48,8	46,4
	Utvalg	297	293

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder gikk i første kvartal 2008 opp fra 36,6 prosent i fjerde kvartal 2007 til 38,2 prosent. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk ned fra 13,6 til 12,8 prosent, mens andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye gikk ned fra 48,8 prosent i fjerde kvartal 2007 til 46,4 prosent i første kvartal 2008.

17. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd

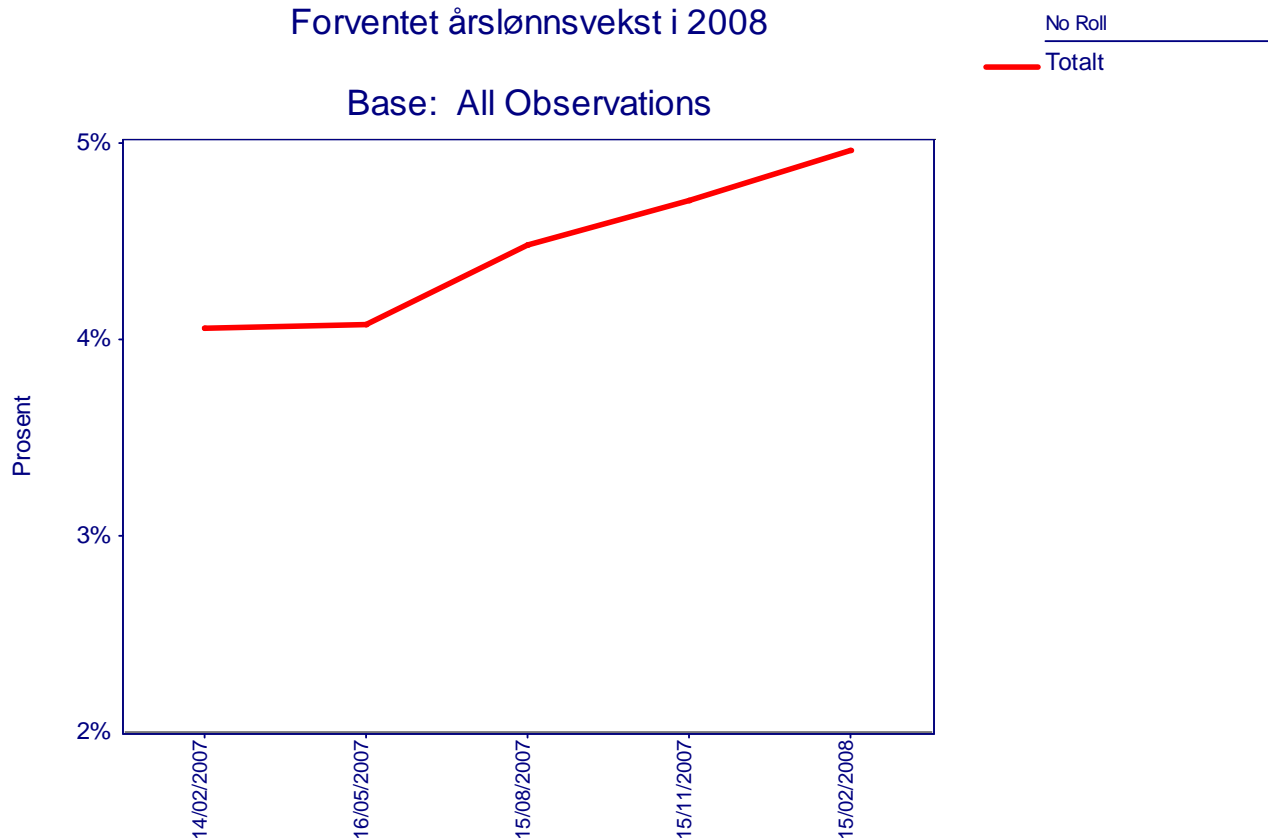

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Øke mer	Prosentandel	35,8	31,7
Øke mindre	Prosentandel	19,1	13,2
Øke omtrent like mye	Prosentandel	43,5	50,7
	Utvalg	295	288

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder gikk ned fra 35,8 prosent i fjerde kvartal 2007 til 31,7 prosent i første kvartal 2008. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk ned fra 19,1 til 13,2 prosent, mens andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk opp fra 43,5 til 50,7 prosent.

18. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2008?

Forventet årslønnsvekst i 2008

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2008			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,7	5,0
	Utvalg	298	290

Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2008 økte med 0,3 prosentpoeng i første kvartal 2008, fra 4,7 til 5,0 prosent.

19. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2009?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift 2009		
		1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,2
	Utvalg	285

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift for 2009 var i første kvartal 2008 på 4,2 prosent.

20. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd

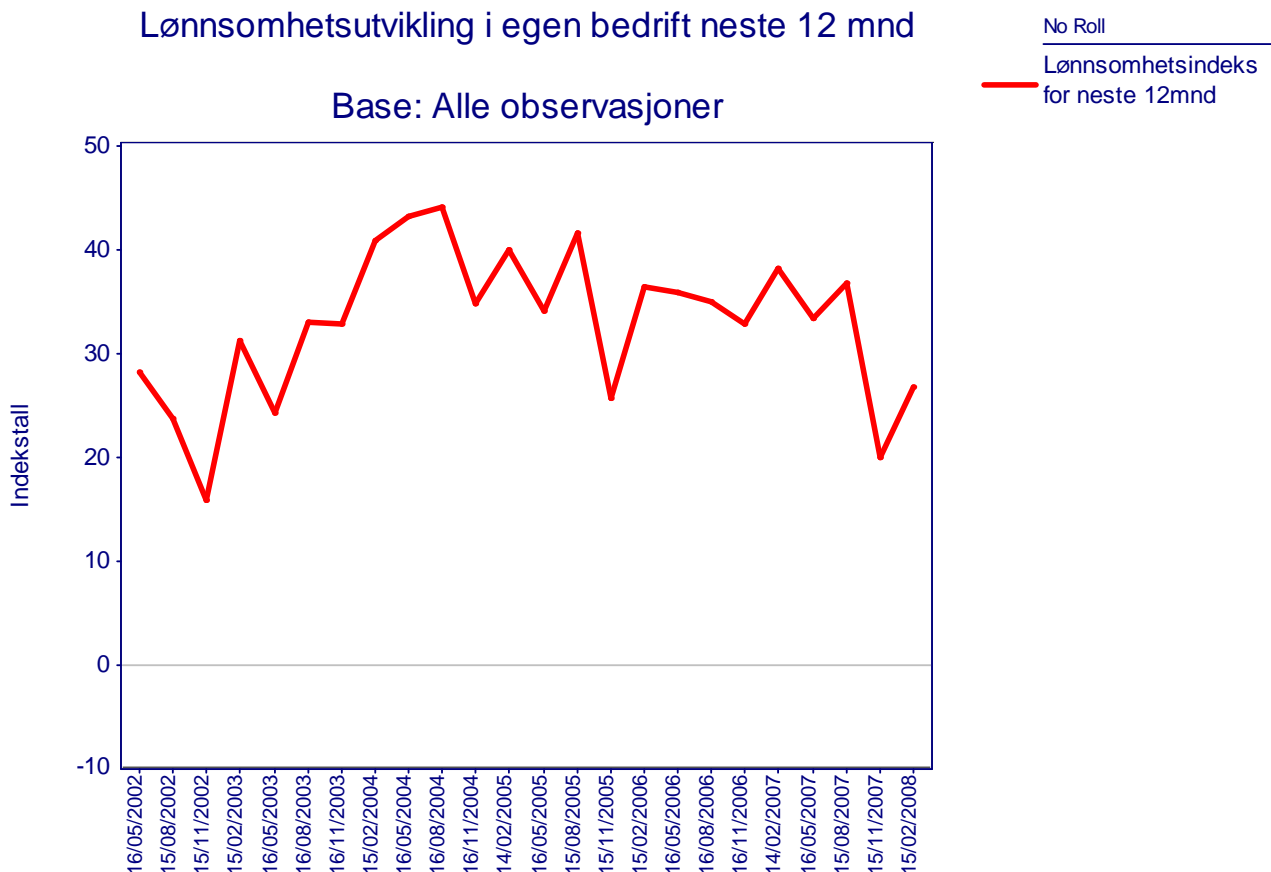
Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret ”bedret lønnsomhet” og andelen ”svekket lønnsomhet”

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt		29,0	27,9
	Utvalg	298	297

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder gikk i første kvartal 2008 ned med 1,1 indekspoeng til 27,9 poeng.

21. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd

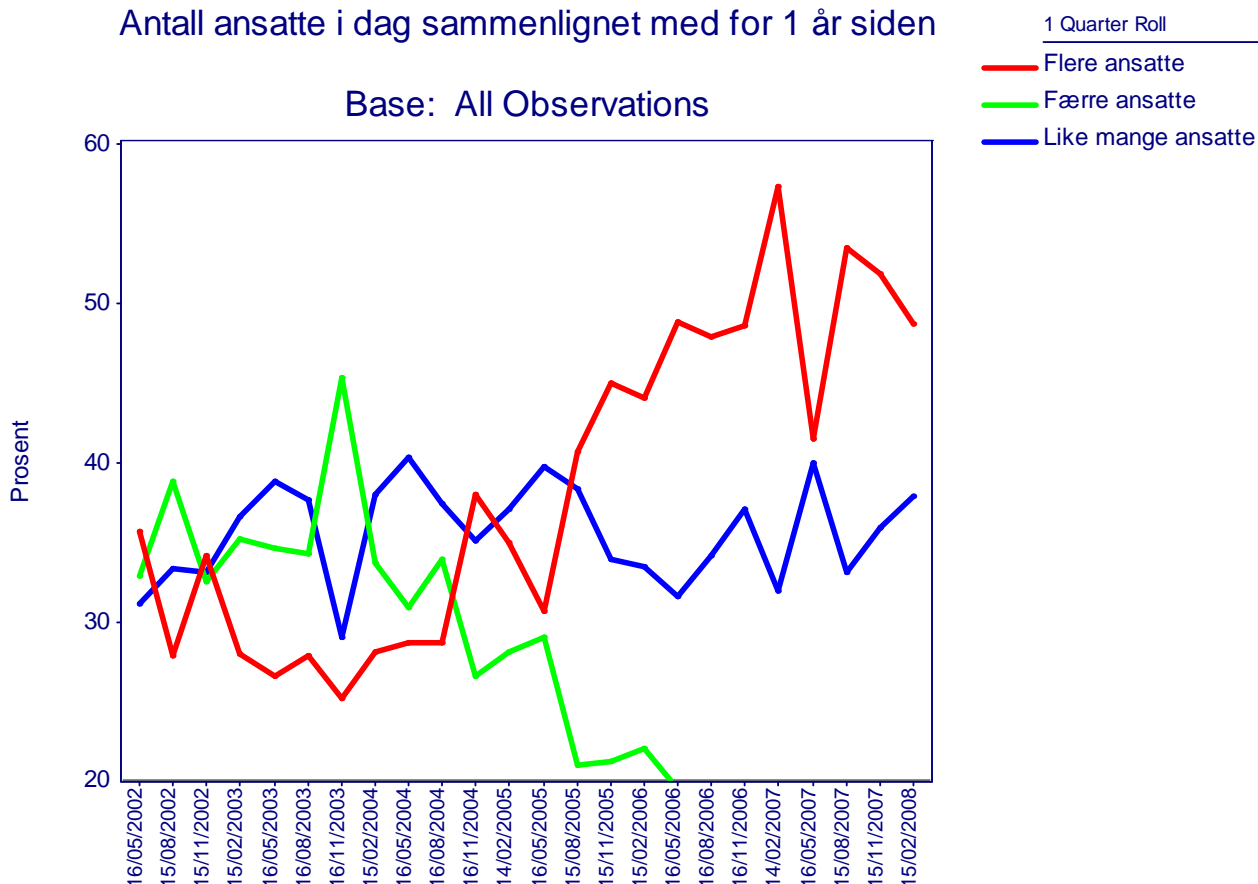
Indeksen angir differansen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt		20,0	26,8
	Utvalg	299	296

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder gikk i første kvartal 2008 opp med 6,8 indekspoeng til 26,8 poeng.

22. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

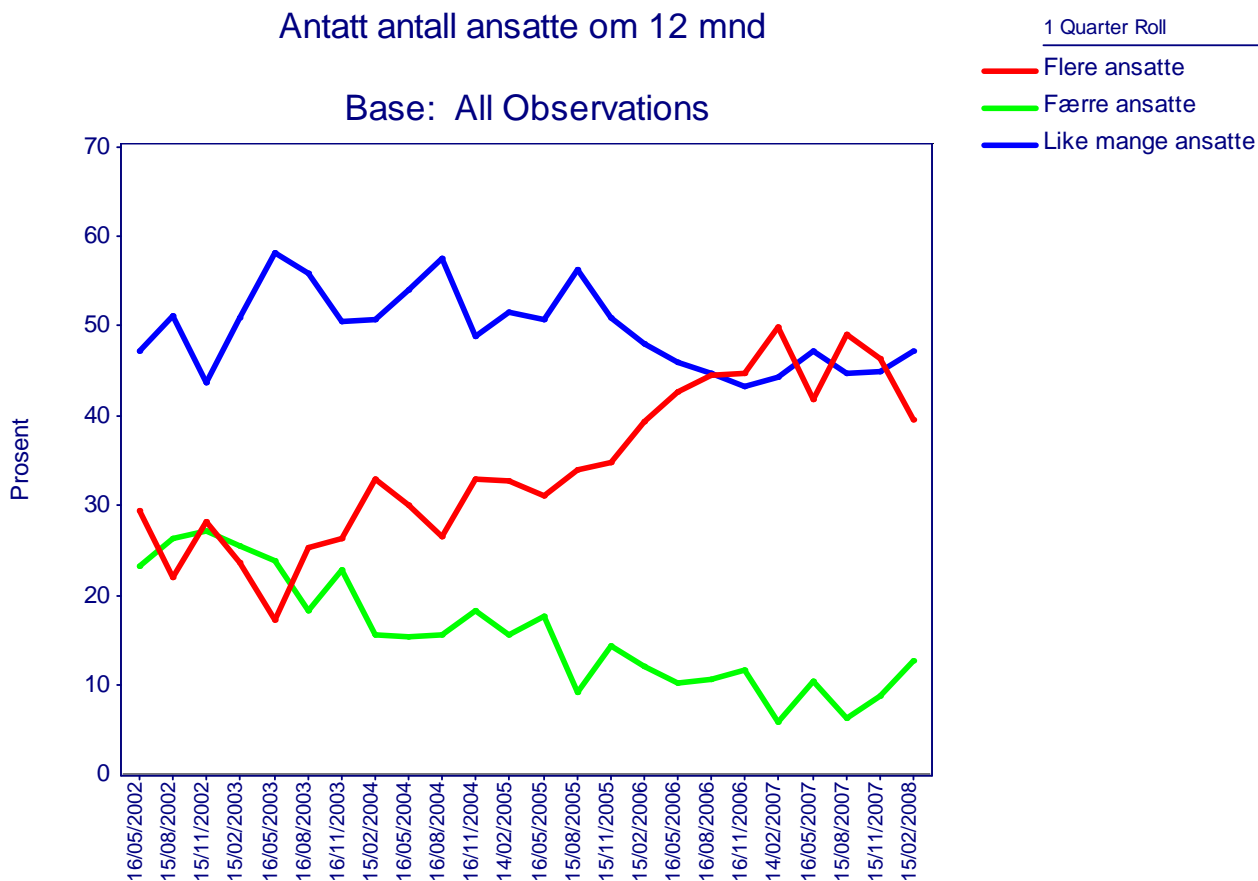
Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Flere ansatte	Prosentandel	51,7	48,7
Færre ansatte	Prosentandel	12,3	13,4
Like mange ansatte	Prosentandel	35,9	37,9
	Utvalg	300	301

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk ned fra 51,7 prosent i fjerde kvartal 2007 til 48,7 prosent i første kvartal 2008. Andelen som oppgav at de har færre ansatte gikk opp fra 12,3 til 13,4 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte økte fra 35,9 prosent til 37,9 prosent.

23. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

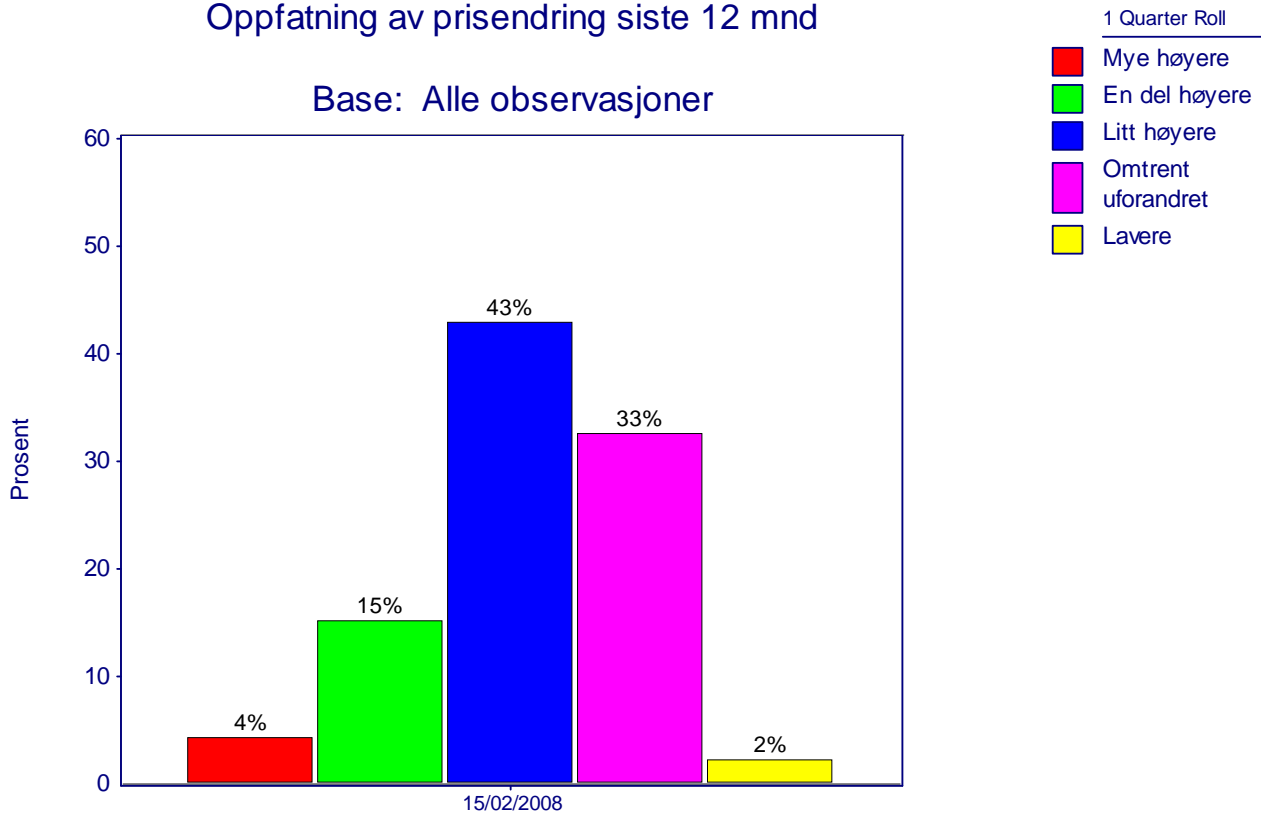
Antatt antall ansatte om 12 mnd		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Flere ansatte	Prosentandel	46,3	39,5
Færre ansatte	Prosentandel	8,7	12,6
Like mange ansatte	Prosentandel	45,0	47,1
	Utvalg	300	301

39,5 prosent av næringslivslederne oppgav i første kvartal 2008 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 46,3 prosent i fjerde kvartal 2007. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk opp fra 8,7 til 12,6 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk opp fra 45,0 til 47,1 prosent.

Husholdningene:

24a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Mye høyere	Prosentandel	4,7	4,2
En del høyere	Prosentandel	10,9	15,1
Litt høyere	Prosentandel	33,8	42,9
Omtrent uforandret	Prosentandel	43,8	32,5
Lavere	Prosentandel	3,9	2,3
	Utvalg	971	969

Andelen av husholdningene som i første kvartal 2008 var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn for ett år siden gikk ned fra 4,7 til 4,2 prosent. Andelen som oppfatter at prisene er lavere var på 2,3 prosent mot 3,9 prosent i forrige kvartal. Andelen som oppfatter at prisene er omtrent uforandret var på 32,5 prosent i første kvartal 2008 mot 43,8 prosent i fjerde kvartal 2007.

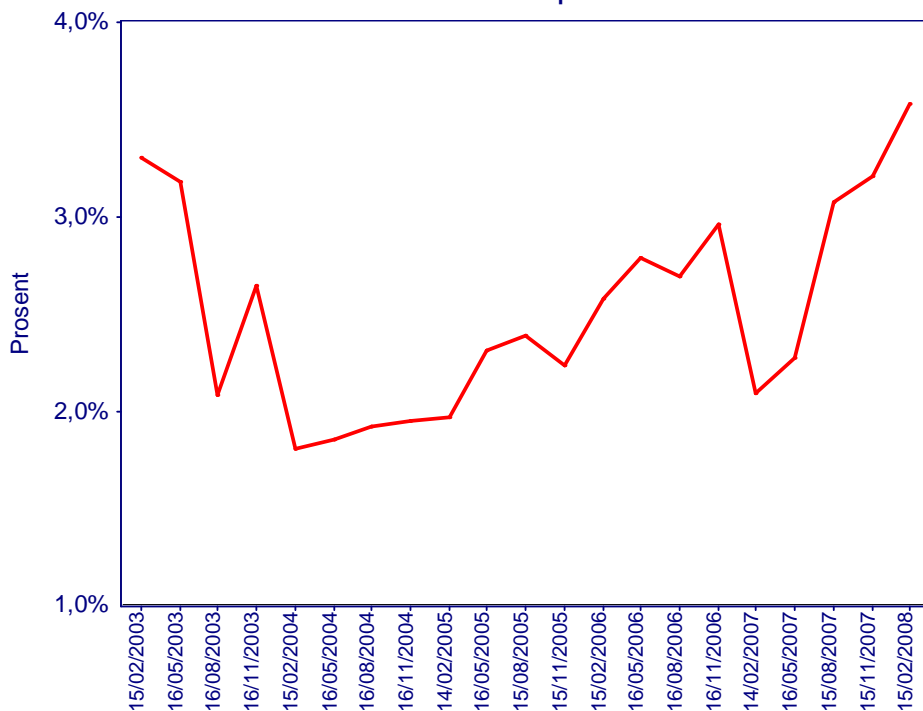
24b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle respondenter

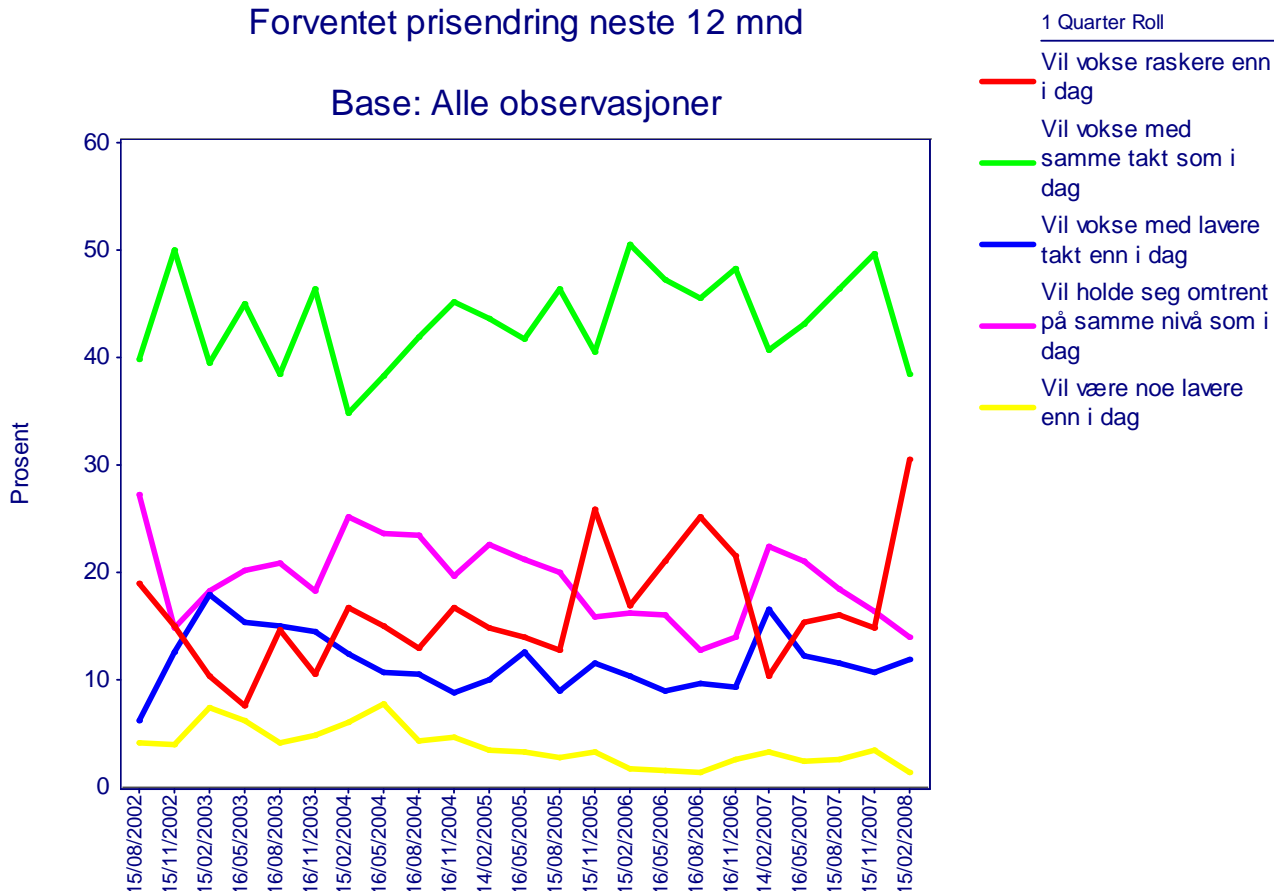

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,6
	Utvalg	688	727

Oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder gikk blant husholdningene opp i første kvartal 2008 med 0,4 prosentpoeng, til 3,6 prosent.

25a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

Forventet prisendring neste 12 mnd

Forventet prisendring neste 12 mnd		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	14,8	30,6
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	49,7	38,5
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	10,7	11,9
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	16,4	14,0
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	3,5	1,5
	Utvalg	951	963

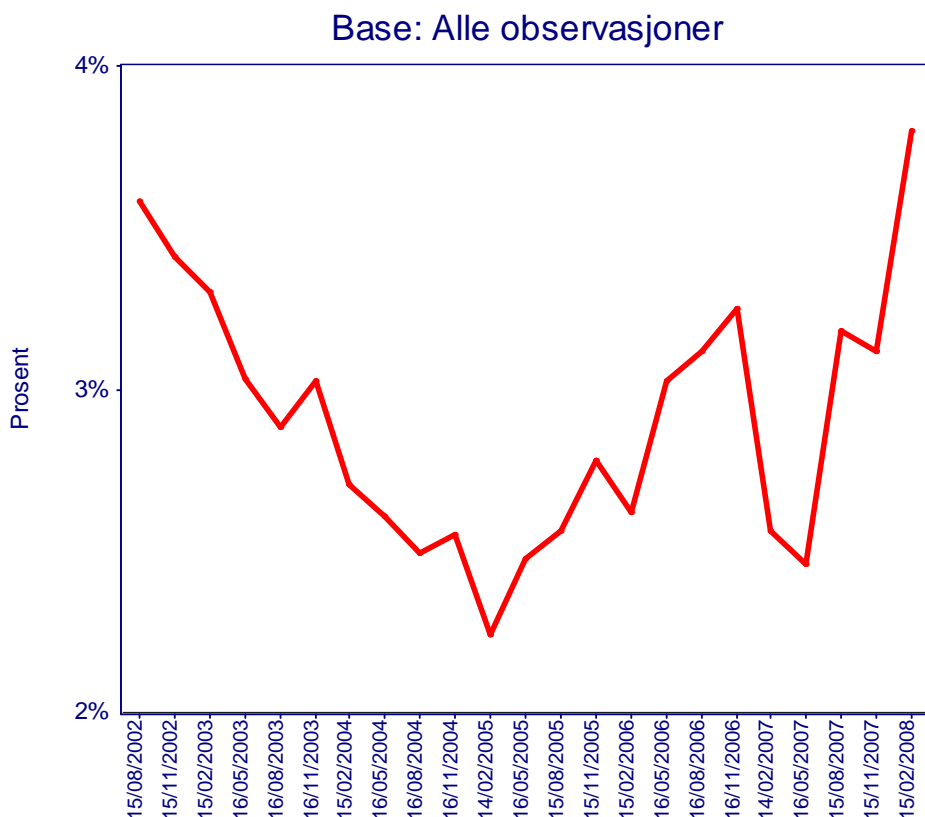
30,6 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag, mot 14,8 prosent i fjerde kvartal 2007. 38,5 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder vil vokse med samme takt som i dag mot 49,7 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at prisene vil være noe lavere enn i dag gikk ned fra 3,5 til 1,5 prosent.

25b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,8
	Utvalg	720	771

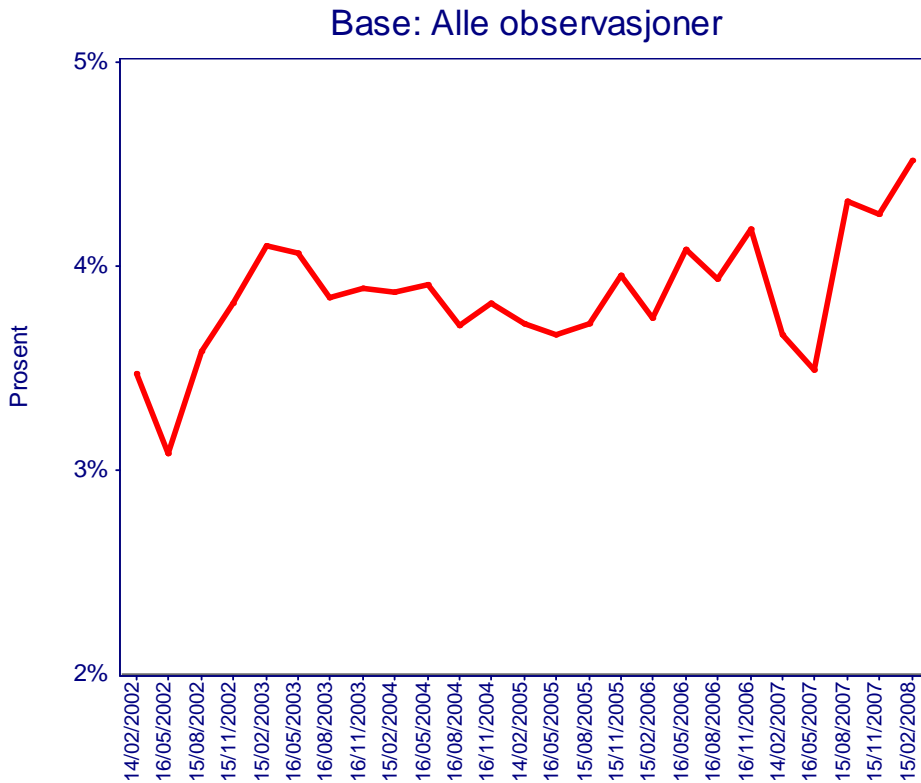
Forventet prisendring neste 12 måneder gikk blant husholdningene opp med 0,7 prosentpoeng, fra 3,1 prosent i fjerde kvartal 2007 til 3,8 prosent i første kvartal 2008.

26. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,5
	Utvalg	655	678

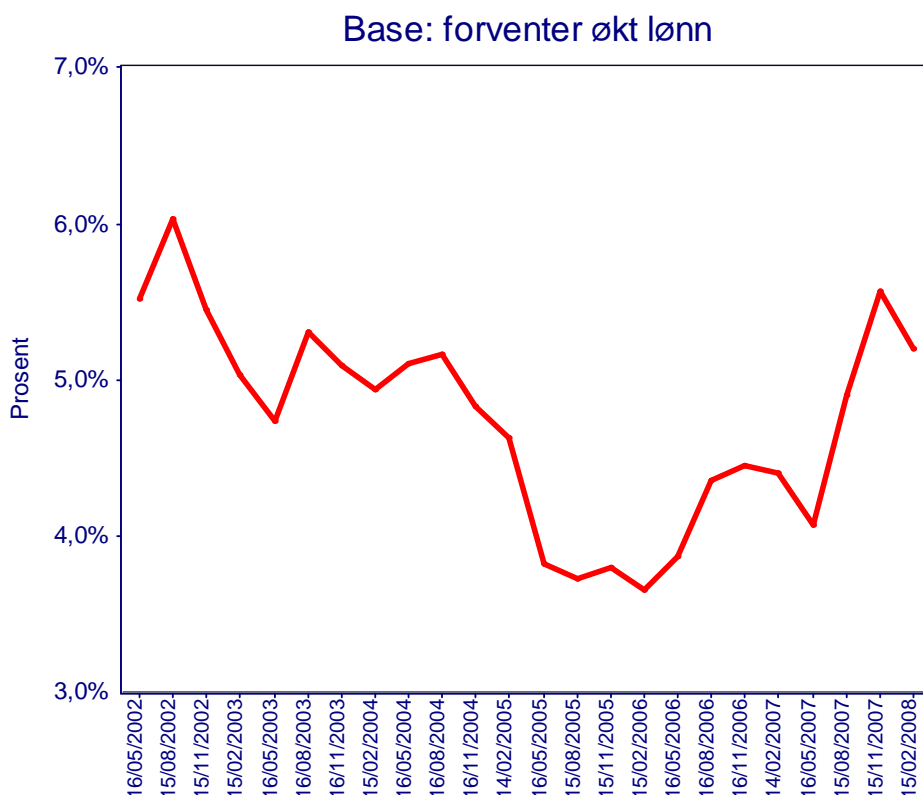
Forventet prisvekst om 2-3 år gikk blant husholdningene opp med 0,3 prosentpoeng fra 4,2 prosent i forrige kvartal til 4,5 prosent i dette kvartalet.

27. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

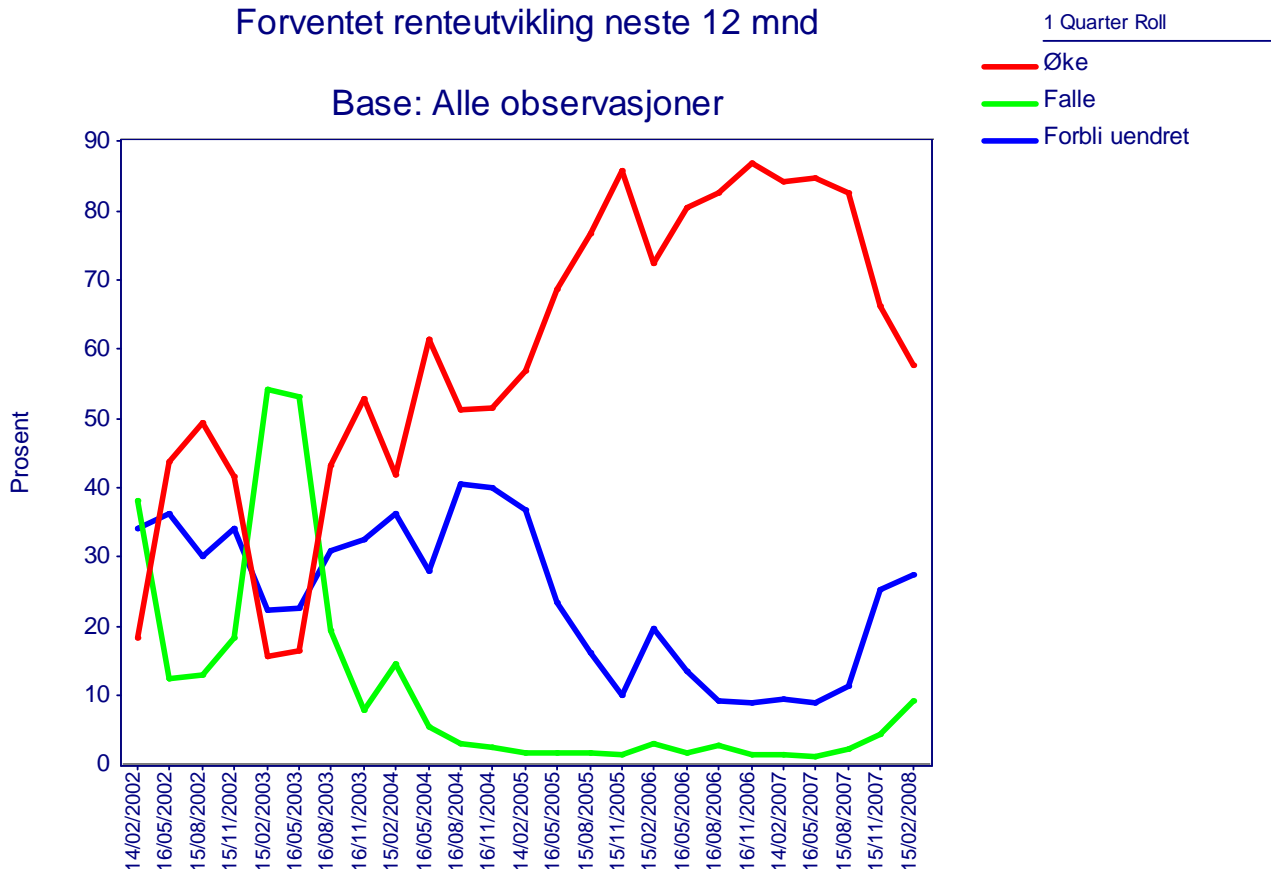
Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Totalt	Gjennomsnittlig verdi ¹	5,6	5,2
	Utvalg	764	821

Forventet lønnsøkning neste 12 måneder var blant husholdningene på 5,2 prosent i første kvartal 2008 mot 5,6 prosent i fjerde kvartal 2007.

¹ Grensen for ekstremverdier ble endret 2. kvartal 2005 i forhold til tidligere målinger. Dette har påvirket resultatet noe, og kan dermed betraktes som et brudd i statistikken.

28. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Forventet renteutvikling neste 12 mnd			
		4. kvartal 2007	1. kvartal 2008
Øke	Prosentandel	66,4	57,7
Falle	Prosentandel	4,3	9,2
Forbli uendret	Prosentandel	25,2	27,5
	Utvalg	959	943

Andelen i husholdningene som forventer en økning i rentene gikk ned med 8,7 prosentpoeng i første kvartal 2008 til 57,7 prosent. Samtidig gikk andelen som forventer at renten skal falle opp fra 4,3 til 9,2 prosent, mens andelen som forventer at renten skal forbli uendret gikk opp fra 25,2 til 27,5 prosent.